



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1773**

**VD18 90118677**

§. 45. Bellum in Belgio continuatum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67263)

Sæcul. XVI. fuæ, suorumque securitati, ac libertati  
 A. C. 1598. prospiceret.

## §. XLV.

*Bellum in Belgio continuatum.*

*Harræus*  
*Annal. Belg*  
*tom. 3. p. 548.*  
*Thu. l. 121.*  
*p. 842.*

Absente Alberto Archiduce Franciscus  
 Mendoza in Arragonia maris Præ-  
 fectus, cui Belgici exercitus imperium  
 erat commissum, cum viginti peditum  
 millibus, & mille quingentis Equitibus  
 rebelles fœderatos adoriri statuit, et  
 prope Ruremundam trajecto Mosa flu-  
 mine Osoyam Cliviensis ditionis oppidum  
 contendit, positisque ibidem castris hanc  
 urbem, arcemque præter Meursium, &  
 Alpenum deditioe cepit, moxque pro-  
 pe Valsam munimento in altera Rheni  
 ripa exstructo, castra ineunte mense Octo-  
 bri ad Rhenobergam, quæ vulgo Berta  
 ad Rhenum dicitur, obsidendam promo-  
 vit, quam, inopinato eventu victoriam  
 maturante, Hispanorum Regi subjecti  
 quippe die decima quarta Octobris, cum  
 ad nonam usque horam tormentorum  
 verberatio continuaretur, ignitus qui-  
 dam globus in turrim, ubi centum quina-  
 quaginta pulveris pyrii dolia asservaban-  
 tur, penetrabat, unde concepto igne  
 turris, arx, omnesque ferme ædes, ac  
 muri dejiciebantur, ipseque Hedvicius  
 Gubernator cum tota sua familia, plu-  
 resque alii ædium ruina sepulti pe-  
 rierunt.

rierunt, quo factō attoniti præfidiarii, ac non modo pulvere, sed etiam omnis auxilii spe frustrati urbem Hispanis tradiderunt, pacta vitæ incolumitate, atque impedimenta transferendi facultate: demum Mendoza continuato victoriarum cursu latius totam Cliviensem ditionem emensus Buderico, & Alpæ, aliisque exiguis oppidis præfidiarios milites imposuit, reluctantibus quidem civibus, Hispanici tamen exercitus terrore parere coactis. Postea Vesaliam contendit, quam urbem jam pridem subigere cupiebat, eo quod illius Magistratus abolita vera fide liberum Protestantibus accessum præberent, excussoque Cliviæ Ducis sui imperio sese privata auctoritate in libertatem asseruissent, novo documento comprobantes, quod hæreticis, ac præcipue Calvinistis maxime solemne sit, non modo divinum, sed etiam omnem humanum, præterquam vitiorum, dominatum abjicere: igitur Mendoza infelicem hanc urbem hæresis tyrannidi subjectam ad Religionis Catholicæ, sui que Principis obsequium saltem armorum terrore revocare intentus, exercitum suum admovit, ad cuius conspectum Calvinistæ urbis Consules suam perfidiam, atque iniquam catholicorum oppressionem castigari veriti, per suos Delegatos Mendozæ ingentem pe-

Sæcul. XVI,  
A.C.1598.

Sæcul. XVI.  
A. C. 1598.

cuniarum vim offerebant, dummodo ab injuria temperare vellet: ast strenuus hic Bellidux ejusmodi donum respiciens hæc in responsis dabat, "nil aliud a vobis peto, nisi ut fides Catholica, a qua per summam perfidiam defecistis, in urbe restauretur, & sacerdotibus præstintæ suæ dignitati redditis hæreticis vestri Præcones, qui eos dejecerunt, in urbe pellantur: id si a vobis impetrare non vero, omni thesauro potius habebitis, tunc primum omni opum abundantia felix, si tot animas sub hæretica tyrannide gementes in veram Christi libertatem asserere poterō." Ad hæc verba Calvinistæ Catholicis, qui adhuc in urbe erant, suadentibus Legatos ad Mendozam decernebant, qui illius postulatis se obtemperaturos sponderent, dummodo ab urbis obsidione, & depredatione liberi essent: horum spondio Mendoza nimia facilitate annuens Vesaliam ingressus suis severe prohibuit, ne quempiam, cujuscunque Religionis vel conditionis esset, quovis pacto molestarent: postea vero, ut cives ab hæreticis seducti eo facilius ad erroris suæ agnitionem pervenirent, datis literis Cornelium Garziadorum, qui tum Coloniæ Pontificium agebat Nuntium, evocabant, ut restaurata Religione Ecclesias Catholicis ereptas rursus solemnibus ritu

facraret: vix autem Mendoza urbe ex-  
 cesserat, cum illico Calvinistæ violata  
 pactorum fide suos Pastorculos in civi-  
 tatem revocarent, atque impetu in Ca-  
 tholicos Sacerdotes facto, ipsum etiam  
 Pontificis Nuntium tanta sævitia inva-  
 derent, ut nonnisi occulta fuga sese mor-  
 tis periculo subducere posset.

Sæcul.XVI.  
 A.C. 1598.

§. XLVI.

*Continuatæ Mendozae Hispani exerci-  
 tus Belliducis victoriæ.*

Mendoza hisce victoriis nondum satur  
 sexto Vesalia lapide promotis ca-  
 stris Refam pervenit, quam urbem po-  
 tius tormentorum metu, quam impetu  
 occupatam præfidiariis munibat, inde  
 vero ad Isalam fluvium delatus in Tan-  
 sisalena Provincia Doesburgum aggre-  
 di parat, eoquod hoc oppidum ad Ve-  
 laviam, regionem sua fertilitate alendo  
 militi peropportunam, aditum pande-  
 ret; cum vero Mauritius Fœderatorum  
 Bellidux occupata hac urbe suis maxi-  
 mum damnum, hostibus vero ingens e-  
 molumentum accersiri probe intellige-  
 ret, collectis, quotquot poterat, copiis  
 Tolhusianum propugnaculum astu in-  
 tercepit, atque Hispanorum progressibus  
 obicem oppositurus Seventriæ arcem vi  
 captam valido firmabat præsidio: cum  
 ergo hac Mauritiï solertia urbis expu-  
 gnatio

Gallut. de  
 bello Belg.  
 l. II.  
 Thu. l. 65